



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

De domino Luberto Berneri. IV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

kenhem, nobili Episcopo, omnium deuotorum patrono pio & glorioso. Sepultus est autem in monasterio sanctimonialiū ordinis regularium in Diepenuene, ante summum altare in medio chori, quod ipse primus incepit, & ad honorem beatæ Virginis & sanctæ Agnetis consecrari fecit.

Novitius. 8. Gratanter capio, quod dicis. Felix Dauentria, quæ talibus sacerdotibus extitit adornata. Sed iter inceptum iam prosequere, & quæ nondum audiui, noli abscondere mihi.

Senior. 9. Exigit feruida petitio tua, vt adhuc quædam incognita tibi describam. Sed mens proprijs grauata malis, quid dignè dicere valet de virtutibus perfectorum? Quia tamen pietatis causa id facere cœpi, consequentia pariter aduerte. Breuiter transibo, ne tædium generet lectori sermo prolixus. Nec quæras in verbis ornatum, sed ædificationem morum, in humili conuersatione deuotorum.

CAPVT IV.

V I T A

D. LVBERTI BERNERI.

Inter illa primitiua deuotorum luminaria, refulsit Dauentriæ magnæ humilitatis & summæ obedientiæ sacerdos quidam nomine Lubertus, filius Berneri Ioannis de Svollis oriundus. Cuius feruidam in Christo conuersationem, plures mecum noverunt fratres in Windesem, in monte sanctæ Agnetis, & in fonte beatæ Mariæ prope Aræm; ex quibus multi adhuc superstites sunt, quidam autem in Domino dormierunt. Quid autem dicam pauperculus de tam egregio viro, cui testimonium perhibet tam religiosa multitudo. Sed & ipsi seculares viri consulares & scabini, necnon eius temporis canonici & vicarij Dauentrienses, dominum Lubertum cognouerunt magnarum virtutum fuisse virum, quod ex multis humilibus actibus eius probari potest, de quibus exempli gratia hic aliquos inseram, tanquam suaue olentes ramusculos de bona arbore natos.

Hic igitur iuuenili ætate pollens, & artis grammaticæ Rudimenta transcendens, cum coætaneis socijs ciuibus suis profectus est ad studium Pragense, ibique breui tempore baccalaureus factus Svollas redijt, ab amicis suis lætissimè receptus. Nec diu postea, deuotorum fratrum affabilitate tractus, cælesti inspiratione ad emendationem emollitur; inuictusque parentibus & amicis, clanculo recessit Christo seruire proponens; & studium sæculare, in spirituale exercitium felicius commutauit. Venit que Dauentriam ad magistrum Florentium, vitæ sanctitate potissimè

tunc florentem; à quo paternè susceptus, docetur perfectè renū-
ciare pompis & curis sæculi, & humilem vitam Christi imitari.
Qui toto mentis feruore iugo obedientiæ se subdidit, & discipli-
nam nouæ vitæ alacriter arripuit: & semetipsum quotidie ho-
stiam viuam Domino offerens, ad summam perfectionem per
propriæ voluntatis fractionem citò ascendit.

3. Sed pater eius Bernerus potens scabinus Svollësis, indignè
satis tulit, quod filius suus Florentij discipulus esset effectus, &
ad tam humilem statum se conuertisset. Misit ergo nuncios plu-
res, qui eum à proposito sancto reducerent; existimans ipsum ni-
mis errare, quòd parentes & seculi diuitias insipienter reliquisset.
Sed Lubertus animo constans stabat intrepidus, eligens magis
sequi consilium Christi, quàm facere voluntatem Patris sui ter-
reni: quia Deus maior homine est, qui se super omnia præcipit
amari dicens: *Qui amat patrem aut matrem plus quàm me, non est* *Matth. 10.*
me dignus. Interea accidit, vt pater eius infirmaretur, & erat lan-
guor fortissimus, vt nec loqui quidem posset. Nunciatum est er-
go Luberto, quatenus ad patrem citò veniret, si eum viuentem
videre cuperet; vt pote qui in extrema necessitate constitutus,
consilium salutis per ipsum Deo propitio esset habiturus. Tunc
ille filialiter condolens patri ægrotanti, memor dominici præce-
pti, sed immemor iniuriæ sibi priùs illatæ, accessit festinus do-
mum paternam, propter animæ eius salutem.

4. Visitat iam securus infirmum, quem dudum fugiebat perse-
quentem: ac blandè eum alloquitur, quem pertulerat aduer-
santem. Videns autem pater filium suum dilectum, exhilaratur
nimis ad eius conspectum. Et quod mirum est dictu, incipit lo-
qui præ gaudio, qui antea obmutuit oris priuatus officio. Mox
obsecrat ab eo veniam, vt sibi clementer ignoscat, quòd ei in via
Dei aliquando resistebat. Ille charitatis visceribus affluens, libè-
ter cuncta remittit. Pacato igitur patre cum filio, saniori iam pa-
ter vitur consilio; & nolens filium bonis fraudari paternis, om-
nia illi dari præcipit, quæ hæreditario iure ad ipsum deuoluuntur.
Hæc viuens ordinat; quatenus Deum post mortem propitium
inueniat, & filij sui precibus fideliter adiuuetur. Post paucos dies
pater obiit, & Lubertas memor beneficiorum patris, deuotas
pro eo preces cum multis lachrymis fudit. Recepitque deinceps
portionem suam, non ad cupiditatem propriâ, sed cuncta in ma-
nu domini Florentij, in pios vsus fratrum tradidit dispensanda. At
ille non ad priuata commoda sibi credita retinuit, sed ad ædifi-
cationem domus suæ & solutionem expensarum exposuit. Hæc est
domus domini Florentij, titulo nominis eius insignis; quæ fa-
uentibus ciuitatis scabinis, pro congregatione clericorum deuoto-

rum fundata est; Anno Domini millesimo trecentesimo nonagesimo primo.

5. Eodem anno, Lubertus cum socio suo Henrico Brune viro deuoto, presbyter est ordinatus. Qui ambo tanquã gemelli fratres, lacte sanctæ deuotionis in domo illa enutriti, & magnis virtutibus ornat, sacerdotali honore digni censèbantur; viri secundum seculum genere clari, secundum Deum deuotione præcipui, humiles, sobrii, casti, benigni, alacres, seruidi, amabiles, tractabiles, simplices, & obedientes. Sed iam de domino Luberto presbytero facta aliqua exempla, quæ vidi, & à fratribus sæpè audiui, dicere conabor.

6. Quadam namque vice se debat in camera sua scribendo, misitq; dominus Florentius pro eo, vt ad se veniret. Statim vt hoc audiuit, pennam de manu sua posuit, & de sede surrexit. Erat autè in vltima riga lateris, & fortè tria vel quatuor verba adhuc scribenda restabant. Dixit ergo ad eum frater, qui missus fuit pro eo: Perscribe illam rigam seu lineam, & tunc latus erit finitum, adhuc tempestiuè venies. Ad hæc sicut verus obediens respòdit: Non plus, sed oportet obedire. Ecce nouus Marcus cum eodem præmiandus in cælo; de quo in vitis Patrum legitur, quòd vocatus ab Abbate, inceptam literam non compleuit. Facto ergo negotio, Lubertus ad explendum opus suum redijt, repletus fructu obedientiæ cum gaudio bonæ conscientiæ. Tunc frater ille domino Florentio ex ordine hæc omnia recitauit. Audiens autem dominus Florentius tam promptam Luberti obedientiam, respòdit ita eundem commendando: Luberte, Luberte, quàm bene nosti lucrum tuum & animæ profectum! Tam diligens erat in scribendo, vt cum ei aliquis loqueretur, ipse nihilominus scribebat, & quod vtile fuit respondebat.

7. Alio tempore iuuenis quidã scholaris, scripturus literas ad parentes, de consilio eius composuit eas in camera eius me præfente. Superuenit dominus Florentius, & ait: Quid facitis? Respòdit reuerenter: Socius meus scribit literas ad parentes. Tunc dulcissimus pater ait: Scribe, vt scribaris in v tam æternam. Et iuuenis ille postea factus est deuotus religiosus. Et ego nõ sum oblitus verborum domini mei Florentij, quæ locutus est in camera Luberti; quia bonus homo, de bono thesauro semper profert bona. Ad hoc enim studebat dominus Florentius, vt ædificationis verbum proferret: Ad hoc conabatur Lubertus discipulus eius, ne verbũ ex ore magistri negligeret, sed festinãter impleret.

Obedientiã
bonum
quantum.

8. Quidam deuotus licentiam petijt à domino Florentio visitandi amicos & cognatos. Concessit ille, ne contristaret importunè petentẽ. Postea reuersus, & multa pericula expertus in via, accessit

accessit ad Lubertum Christi famulum, dicens: Miror, quòd dominus Florentius tam facile mihi licentiam dedit repatriandi, cum tot pericula homini occurrant in mundo. Respondit ei Lubertus: Si dominus Florentius cognouisset te tam fortem, & posuisses totam voluntatem tuam in beneplacito eius, bene aliter dixisset tibi. Sed ille condescendit desiderio tuo & inclinationi ex pietate, ne per te peiora attentares. Unde culpa est ex parte tua, non de consensu ipsius. Tunc ille: Bonum est quod hoc scio. Aliàs meliùs providebo, vt faciam sicut dicitur mihi; vtens eius consilio, qui me regere habet. Fatuè igitur facit qui contra superioris beneplacitum, propriam inclinationem sequitur: sicut iam probatum est in isto, & multorum experientia idem testatur.

9. Libenter hæc audio de virtute sanctæ obedientiæ. Vnam presentis exemplo instructus de cetero caueam abundare in sensu proprio; sed semper me inclinem, ad obediendum prælato meo. Sed adhuc velim audire de humilitate huius deuoti viri, quia nisi humilis fuisse, tam citò non obediisset.

10. Dignum est, vt de hoc aliqua tibi dicam. Nam in pia causa exaudire petentem, ædificationis est, & non parui meriti apud omnipotentem. Humilis fuit iste felix memorix dominus Lubertus, humilis corde, humilis habitu, humilis actione, humilis sermone, vt sequentia declarabunt. Solebat namque aliorum virtutes altiùs commendare, & seipsum omnibus viliorem reputare, & cum pauperibus & simplicibus libentiùs quàm cum diuitibus loqui. Unde quidam clericus ad eum veniens, rogauit, vt aliqua bona pro emendatione sibi diceret. Qui respondit: Bone frater, quid ego piger & inutilis homo tibi dicerem? Vade ad illum fratrem, & ipse te meliùs informabit. Ego sum sicut vas vrinale foetidum, quod nunquam ad purum potest lauari, sed semper de se foetorem emittit. Audiens hæc frater ille, multum ædificatus abscessit, & socijs suis dixit: Quam humilis homo est dominus Lubertus.

11. Duo clerici inter se de domino Luberto loquebantur, quoru vnus ait: Videtur mihi, quòd dominus Lubertus nimis austerum vultum prætendit: libenter ipsi quandoque loquerer, sed nõ audeo. Respondit alius: Si placet: dicam ipsi, & fortè emendabit se. Venit ergo ad eum, & dixit: Domine libèter dicerem tibi modicum. Qui respondit: bene potes. Dixit ergo: Quidã offenduntur in te, quòd tam maturè incedis & austerè eos inspicias. Ideo non audent ad te venire, & tecum loqui. Sis magis affabilis, & dulcior in verbis tuis, vt liberè accedant ad te. Tunc respondit humilis dominus Lubertus: Ego libentissimè me emendabo per Dei gratiam, grates tibi quòd me admonuisti. Ex illa hora do-

minus Lubertus quasi in alterum virum mutatus est, vultusque eius hilarior apparuit erga aduentantes, debita tamen honestate seruata.

12. Quodam tempore congregatis fratribus, dominus Florentius interrogauit de quadam materia ex scripturis sanctis. Multis ergo tacentibus; dominus Lubertus, quia senior erat, loqui cepit. Dominus Florentius volens eum coram alijs humiliare & probare, ait illi seriosè: Luberte existimas, quòd talia nescimus, quamuis non sumus baccalaurei & magister? Mox ille humiliter respondit: Mea præsumptio. Habebat autem hanc consuetudinem, quando de aliqua re parua corripiebarur, vt se non excusaret, sed magis se reum fateretur, dicens: Mea culpa, aut mea negligentia, aut mea inaduertentia, aut mea leuitas, aut mea obtusitas, aut pigritia, vel aliud consimile verbum, quod humilitatem sonaret, & fratres ædificaret.

13. Cùm legeret ad mensam, quandoque scienter titubauit, vt à correctore mensæ corrigeretur; & dissimulauit se interdum audire, vt eum ampliùs emendaret; desiderans confundi & habens reputati, quasi non sciret melius legere. Sed dominus Gerardus Sutphanic, qui erat corrector errorum in mensa, perpèdens quia non simpliciter de ignorantia errabat, sed ex virtute humilitatis, cessauit eum iterum emendare. Habebat autem vocem virilem & tubalem, multumque decenter legebat.

14. Frater quidam quæsiuit à domino Florentio dicens: Quare me non ita deprehendis & exercitas sicut dominum Lubertum, & Ioannem Kessel cocum nostrum? Nonne esset etiam mihi bonum, vt me aliquoties exercitares & argueres? Respondit pius pater, discretionis virtute plenus: Si te tam fortè ad omnia cognoscerem, bene similiter te probarem. Sed isti tales sunt, vt ex increpationibus magis proficiant, nec inde murrant, sed humiliores & feruentiores ex hoc fiunt. Gaudent enim se despici, & præ alijs reprehendi. Solebat autem dilectus pater istos frequenter coram fratribus in præsentia eorum arguere; quia licet eos duriter corripere, propter exemplum cæteris præstandum, inimè tamen eos diligebat, sicut specialiter in obitu eorum profusis lachrymis ostendebat.

Fortiù est
fortiter re-
prehendi.

15. Huic denique domino Luberto, sicut viro virtuoso & prudenti, veraciter sapiebant virtutes; & maximè horri erant passionibus & concupiscentiæ carnales. Nam quod contrarium sibi erat, illud vincere conabatur, & alios consimiliter ad certandum contra vitia fortiter incitabat.

16. Quadam igitur vice, cum quibusdam fratribus deuotè & feruenter de passionibus vincendis loquebatur, & vsque ad modum

diam

diam ferè noctem collatio mutua extendebatur; atque in Dei amore & emendatione vitæ corda eorum ita sunt accensa, vt seip-
 sos obliuiscerentur, non sentientes somni vaporem; sed omuem
 expellentes torporem, in nouam quandam deuotionem ex igni-
 to colloquio verbi Dei euigilabant; experimentaliter probantes
 in semetipsis illum versiculum psalmistæ esse completum: *Ignitum* psal. 118.
colloquium tuum uehementer, & seruus tuus dilexit illud. Ex hac
 sancta collatione, valde feruebant ipse & qui cum eo ad spiritua-
 lem profectum erant inuitati, vt postea ad commilitones fratres
 suos Lubertus iucundo ore diceret, & affectuose repereret:
 Quando quando volumus non iterum ignire?

17. Dum ista narras, in admirationem me ducis. O vtinam Nouitius.
 semper talia audirem quæ me salubriter compungeret & accen-
 derent; & nullum vaniloquium interueniret, quod conscientiam
 meam macularet. Sed ad vitandam scurrilia verba, profer vlti-
 rius huius humilis Sacerdotis exempla. Fateor enim me ex de-
 uota collatione ista, non modicam lætitiã recipere.

18. Saluator noster Iesus Christus dicit: *Qui ex Deo est,* Senior.
verba Dei audit. Et quia tu libenter de seruis Dei bona audis & 1047. 8.
 legis, spero, quod hoc sit de gratia diuina, quam cum magna so-
 licitudine custodire debes, & ad humilitatem te semper inclina-
 re, quæ in domino Luberto arctius erat radicata. Quodam igitur
 tempore, stabat circa coquinam molendo sinapiam: & super-
 uenerunt quidam amici eius Svvolleses, visitare eum cupien-
 tes. Intuens autem eos, admonitus est eos alloqui, ne fortè of-
 fenderentur eius allocutione optabili defraudati: quia erant viri
 honesti, & consules nominati. Tunc humilis Lubertus, sicut
 erat linteo præcinctus, accessit ad eos, & salutauit familiariter
 amicos: non erubescens seruili habitu coram amicis apparere,
 sed Deo gestiens magis humili in officio placere. Post breue
 colloquium vale dicto amicis, redijt ad opus iniunctum: a-
 mici verò recedentes, de humilitate eius plurimum sunt ædi-
 ficati.

19. Cùm esset aliquando Svvolles, quidam amicorum eius
 ibat cum eo bene vestiti: ille autem sicut simplex frater ibat lō-
 ga toga inuocenter indutus. Hoc quidam videntes, dicebant de
 eo admirando: Ecce quomodo transit agnus inter lupos. Et erat
 aperta comparatio, quia ingens distãtia vtriusque vitæ. Semel in
 æstate dabatur ipsi capitium simplex griseum, pallidum, & anti-
 quum. Frater autem Amilius multum ipsi familiaris & dilectus,
 volens eum probare, dixit ei: Luberte quale capitium habes mo-
 dō? Satis malè stat tibi, nã sic pender in collo tuo, quasi esses pul-
 mone percussus. Tunc ille lætus respondit: Frater mi, quid d' eis?

Ecce & palpa, quam bonus pannus est iste, & desine vituperare, quod non sum dignus portare. Audiens hæc Amilius, ædificatus est in verbis eius.

20. Rursum quoque Amilius hæc mihi de eo recitavit, dicens: Iste dominus Lubertus ita humilis est, & mortificatus in propria voluntate; ut etiam paruo puero se subderet, & minimo fratri in domo ita libenter obediret, sicut domino Florentio, si eum dominus Florentius poneret ad regendam hanc domum. Erat quippe vilis & abiectus in oculis suis, & ideo meliora sensit de alijs, & præcipue de eis, qui seruebant fratribus in coquina. Et dicebat: Iste Ioannes Kessel & socius eius, multum præcedunt nos in virtutibus, ipsi adhuc efficiuntur superiores nostri. Nam confessionem nobis faciunt propter teporem nostrum, & ipsi operantur cum magno furore. Videntur esse serui nostri, sed reuera domini sunt & magistri in via Dei. Hæc autem ex cordis humilitate proferebat, quibus seipsum & alios optimè informabat. Sciebat etiam competenter bene scribere, & libenter scripsit, vitans otium, & diligenter operi manuum instans, & alios inducens ad scribendum.

21. Rogante autem quodam iuvene, ut exemplar ei scriberet, benignè annuit, & fecit. Et ait: Bene addices scribere, longos enim & molles digitos habes. Et Deo cooperante verum prophetauit. Scripsit autem in rotunda scriptura, pro exemplari & bono memoriali: *Tollite iugum meum super vos, & discite à me, quia mitis sum, & humilis corde. Iugum enim meum suave est, & onus meum leue.* Ista verba in iugum è sapiebant ipsi, & ideo omnis philosophorum dictis, ad humilitatem Christi hortabatur, quæ ducit ad veram sapientiam & æternam beatitudinem promerendam. Igitur postquam humilis & devotus Sacerdos dominus Lubertus de sylva cognominatus, multis virtutibus clarus, ex hoc sæculo esset migraturus, instanter petijt à fratribus, ut sui recordarentur post mortem in orationibus suis, præcipue tamen tempore scripturæ in cellis, legendo in priuato quandoque orationem pro defunctis.

22. Cum ergo plaga mortalitatis Dauentriæ, & in circumiacentibus locis grauitè regnaret, plerosque etiam deuotos de hac vita subtraxit, sed æternæ luci (ut piè credendum est) in supernis coniunxit. contigit etiam dominum Lubertum eadem peste comprehendit. Et ecce in mense Iulio, tribus diebus ante festum beatæ Mariæ Magdalenzæ cœpit agrotare & lecto decumbere, dicēs se non diu hic permanurum. Laboratum est è contrariis multis precibus, & quæsitum remedium à Deo & ab intelligentibus chirurgicis, quia vita eius erat optabilis cunctis. Sed illius præualere

desideret

desideriorum preces, ad audientiam superiorum civium prouolantes. Dixit ergo ei vnus de fratribus. Adhuc nõ separabimur tã ei õ, sed in camera Domini Florentij tenebimus collationes nostras. Tunc ille: Non hic amplius, sed in supernis cum sanctis. Cupiebat enim dissolui, & esse cum Christo. Igitur in die B. Mariæ Magdalena, fecit coram se cantari sequentiam, Laus tibi Christe. Qua cantata ait: Quàm deuota & feruida verba sunt ista. Et repetiuit intra se hunc versum ruminando. Quidnam haberet ægra, si non accepisset, si non medicus adesset? Multi deuoti qui aderan hæc audientes, lachrymati sunt. Ille verò lætus in Domino consolabatur mœrentes.

23. Frater Amilius, qui ei sollicitè ministravit, multa & edificabilia ex ore eius audiens, diligenter omnia conseruabat; quæ post obitum eius, per epistolam fratribus absentibus per ordinem scribens, digna fide exposuit; quam etiam pro memoriali his inferere placet, in qua plenius felix obitus eius & finis vitæ cognoscetur. Cùm igitur octo ferme diebus ægrotasset, nec recõualuisset; tandem multis doloribus fatigatus, ad extrema peruenit; & diuina consolatione repletus, in crastino S. Iacobi Apostoli, corã fratribus, qui exitum eius deuotis precibus tuebantur, lætus ac feliciter obdormiuit in Domino: Anno dominicæ Incarnationis millesimo trecentesimo nonagesimo octauo, septimo Calendas Augusti; tempore Bonifacij Papæ noni. Cuius corpus in cœmeterio S. Leuini, circa Ioannem Kessel deuorum Christi famulũ collegam eius, in australi parte Ecclesiæ reuerenter est sepultũ; vbi & complures alij fratres per successum temporis consepulti requiescunt in pace.

*Scripturæ prædilecti domini Amilij, de felici obitu domini
Luberti.*

24. **I**N nomine Domini Amen. Anno natiuitatis eiusdem millesimo trecentesimo nonagesimo octauo; quartodecimo Calendas Augusti, dominus Lubertus vanden Busche, id est, de busco aut sylua, humilis presbyter & homo magni feruoris, morbo pestilentiali correptus, per duos vel tres primos dies somniando & dormiendo quasi sine sensibus (sicut huius morbi moris est) versabatur in lectulo; in quibus diebus ad tantam venit debilitatẽ, vt morti videretur proximus. Post hoc tamen confortatus, videbatur disponi ad cõualescentiam ab his qui aderan; sed ipse per omnia habuit se, quasi certissimè se sciret moriturũ, aliquos confortans, aliquibus valedicens. Etiam complures dictauit literas, ad amicos suos familiares, presbyteros & religiosos, huc illuc ad diuersa loca, vt sibi ad purgatoriũ & loca pernarũ transeũti, missis, vigilijs, & orationibus subuenirent. Deinde desidera-